

Likabehandlingsplan
Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Nordgårdets förskola
Läsår 2016/2017

Innehållsförteckning

Grunduppgifter.....	3
Utvärdering.....	4
Främjande insatser.....	4
Kartläggning.....	6
Förbyggande åtgärder	6
Rutiner för akuta situationer.....	7
Begrepp.....	9

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet

Ansvariga för planen

Alla pedagoger, övrig personal och förskolechef

Vår Vision

På Nordgårdets förskola ska alla stora som små mötas med respekt och känslan av samhörighet mellan barn, vårdnadshavare och personal.

Att alla barn ges lika möjligheter och lika rättigheter.

Planen gäller från

2016-10-07

Planen gäller till

2017-10-06

Barnens delaktighet

Barnen har tillsammans med sina vårdnadshavare svarat på ett antal frågor som rör trivsel och kamratskap

Vårdnadshavarnas delaktighet

Information från vårdnadshavare vid t.ex utvecklingssamtal och enkät

Personalens delaktighet

På stängningsdagen i juni-16 diskuterades Likabehandlingsplanarbetet och vad utvärdering av föregående plan visat på och de resultat pedagogerna noterat. Lagledarna har diskuterat vilka behov de ser och hur ny kartläggning skulle gå till. Värdegrunden diskuterades på APT/Stängningsdagen i augusti.

Förankring av planen

Vi kommer att anslå planen och barnen kommer att få ta del av den, vid t.ex. samling och i samband med framtagande av trivselregler.

Tema Läroplan/ värdegrund på föräldramötet hösten 2016.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Observation av olika vardagssituationer

Diskussion i arbetslagen på stängningsdagen i juni-16.

Reflektioner i Arbetslagen kontinuerligt

Samtal med Vårdnadshavare i samband med utvecklingssamtal.

Delaktiga i utvärdering av fjolårets plan

Barn, pedagoger och återkoppling har skett till de vårdnadshavare som kommit med synpunkter.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Förändringarna som gjordes i den inre miljön skapade bättre förutsättningar för mer gränsöverskridande lek ser vi en fortsättning på.

Vi behöver fortsätta uppmärksamma mer andra religioners traditioner och fortsätta vårt genustänk kring flickor och pojkars lek.

Internationell matsedel har inte genomförts.

Alla traditioner som barnen har lyfts upp har beaktats.

Värdegrundsfrågorna till föräldramötet kunde ha varit bättre formulerade, frågorna kunde tolkas på flera sätt.

Årets plan ska utvärderas senast

2017-06-09

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Barnen kommer att få svara på frågor om hur de upplever sin tillvaro på t.ex. äldreavdelningen.

Pedagogerna tar in information även vid uppföljningssamtalen i samband med inskolning.

Utvecklingssamtalen används som en mätare på de åtgärder som görs.

GR enkäten, under hösten 2016 vänder sig till åldrarna 2-5 år

Skolrådet ska användas som bollplank och informationskälla.

Ansvarig för att planen utvärderas

Pedagoger och förskolechef

Främjande insatser

Främja likabehandling gällande Kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Främja ett socialt klimat fritt från kränkningar.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling p.g.a. Kön, ålder, tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning

Barns trivsel

Mål och uppföljning

Skapa förtroende hos vårdnadshavarna så att barnen inte blir ensidigt påverkade genom att synliggöra de religioner som lyfts fram av barn och Vårdnadshavare

Internationell vecka när det gäller matsedel, vi tillgodoser de önskemål som kommer kring kost så långt som möjligt.

Ge barnen redskap för att lösa konflikter och kunna visa empati, för att skapa en gruppkänsla och känsla av samhörighet

Barnen ska ha lika handlingsutrymme i alla situationer och olika miljöer oavsett kön.

Förändra/ uppdatera lekmaterial på avdelningarna eftersom barngrupperna har förändrats, så att det fångar deras intressen och minskar konflikterna.

Pedagogerna fördelar sig och barnen i lokalerna, så att det skapar trygghet och nya lekkonstellationer för barnen.

Insats

Reflektion och samtal i arbetslag, och på APT kring vårt förhållningssätt.

Varje avdelning har tagit fram ett dokument som synliggör vilket förhållningssätt som är vägledande i förskolans alla rutiner och aktiviteter.

Diskussion på APT vad de olika diskrimineringsgrunderna innebär i förskolan.

Kontinuerliga värdegrundsdiskussioner i arbetslag och på gemensamma möten, APT, Skolråd.

Avdelningarna arbetar bl. med Alfons värdegrundsmaterial som ett verktyg.

Uppdatera vårt bokbestånd så att det visar på värdegrundsdilemman.

Tillgodose önskemål så långt det är möjligt om kost utifrån religion eller annan etisk hållning, Ale kommuns kostprogram är vägledande för oss i dialogen med Vårdnadshavarna.

Kartlägga vilka traditioner som förekommer i barngruppen

Komplettering av lekmaterial utifrån de intressen och behov som barnen visar på.

Rollspel av pedagogerna för att problematisera händelser rörande normer och värden.

Ansvarig

Pedagogerna

Datum när det ska vara klart

2017-06-09

Kartläggning

Intervjuer med barnen och deras vårdnadshavare för att kartlägga vilka traditioner som förekommer.

Vårdnadshavarna intervjuar sina barn kring trivseln på förskolan

Observationer av hur den yttre och inre miljön kontinuerligt.

Var, vad och med vem leker barnen, observationer

Synpunkter från vårdnadshavare.

Incidentrapporter

Dokumentation med Lärplattan

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling och diskriminering p.g.a kön, ålder, religion eller annan etisk hållning
Kompisskap

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Vi har genomfört intervjuer med barnen kring det sociala samspelet i kompisgruppen.

Vårdnadshavarna kommer inför utvecklingssamtal svara på frågan hur de upplever sitt barns trivsel och trygghet på förskolan.

Vårdnadshavarna har lämnat svar på enkäter ang. sitt barns trivsel i början av höstterminen

Information från vårdnadshavare har tagits tillvara.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Diskussioner på stängningsdagen i augusti och på APT då all personal deltagit.

Varje arbetslag har kontinuerlig uppföljning av hur barngrupp och det egna arbetet fungerar.

Resultat och analys

Lekhallen är fortfarande en yta med mycket spring och en plats där det ofta uppstår konflikter mellan barnen.

Ommöblering efter barnens behov.

Vårdnadshavarna svarade i en mycket liten skala på vårens Skolinspektions enkät och det är därför svårt att dra någon enskild slutsats kring hur miljön upplevs.

Lekmaterial på Yngre behöver uppdateras så att det stämmer utifrån ålder och intresse.

Förbyggande åtgärder

Kränkande behandling p.g.a. kön, ålder, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning och kön.

Barns trivsel

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling och diskriminering p.g.a. ålder, kön religion eller annan trosuppfattning.

Mål och uppföljning

Barnen ska kunna välja sina lekar efter intresse utan att begränsas av traditionella könsmonster.

Alla barn ska ha lika handlingsutrymme i alla situationer och miljöer.

Inget barn ska bli utsatt för kränkningar

Utvärdering sker genom observationer av den fria leken kontinuerligt. Resultatet diskuteras på avdelningsmöte.

Respektera ett nej från en kamrat

Åtgärd

Vi ger barnen positiv bekräftelse som bryter könsbundna lekmönster.

Vi observerar både ute och inne hur det fungerar, kontinuerligt

Vi möblerar om och flyttar leksaker till ytor som skapar trygghet för barnen och gör det lättare för att kombinera lekar.

Genustänk vid inköp och boklån.

Värdegrundsarbete, Alfons, känslbilder etc.

Synliggöra vårt arbete med att skapa trygghet och socialt samspel i barngrupperna.

Implementera hos barnen rätt att säga nej och respektera ett nej från en kamrat.

Motivera åtgärd

Barngrupperna är alltid nya vid höstterminens start även om det bara tillkommer några få barn.

Oro från Vårdnadshavare över att mitt barn inte är en del av den sociala gemenskapen.

Svårigheter för en del barn att säga nej i konfliktsituationer

Ansvarig

Pedagogerna

Datum när det ska vara klart

2017-06-10

Rutiner för akuta situationer

Policy

Inga trakasserier eller kränkande behandling på vår förskola

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Personalen cirkulerar inne och ute på platser där barnen känner sig mindre trygga.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Lagledarna på resp. avdelning:

Anna Ekström	0303-330787 Bamse/Mamma mu
Anki Asplund	0303-330787 Bamse/Mamma mu
Lisa Andersson	0303-330789 Nalle Puh/Lille Skutt
Maria Alfredsson	0303-330788 Lille Skutt/ Nalle Puh
Helena Johansson	0704-320160 Förskolechef

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Tar tag i situationen,

Alla vuxna har ansvar

Dokumentation av situationen och påbörjar samtal med de inblandade parterna, information till respektive vårdnadshavare.

Ansvar har pedagog/arbetslag.

Arbetslagen diskuterar situationen, för den vidare till lagledargruppen och förskolechef. Ansvar pedagogerna

Lagledargruppen diskuterar och följer upp de åtgärder som vidtagits alt. föreslår en annan åtgärd

Ansvar pedagoger och förskolechef

Varje incident ska anmälas till huvudman

Ansvar förskolechef

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränkts av personal

1. Anmäl direkt till förskolechef, ansvar närvarande vuxen
 2. Vårdnadshavaren informeras
 3. Förskolechefen utreder åtgärder och dokumenterar ärendet
 4. Verksamhetschefen informeras enligt de rutiner som finns.
 5. Förskolechef följer upp ärendet med barn och vårdnadshavare
 6. Förskolechef träffar regelbundet den personal som kränkt barnet och samtalar om hur relationen med det kränkta barnet fungerar
 7. Om åtgärderna inte är tillräckliga, kontaktas verksamhetschef för hjälp och stöd i det fortsatta arbetet
- Punkterna 2-6 är förskolechefs ansvar

Rutiner för uppföljning

Åtgärdsplan upprättas	ansvar pedagogerna
Uppföljning av åtgärder inom två till tre veckor	ansvar pedagogerna
Återkopplar till berörda vårdnadshavare	ansvar pedagogerna

Rutiner för dokumentation

Incidenterna dokumenteras så fort vi får information .Ansvar pedagogerna om något barn har drabbats, samtal förs med inblandade barnen.

Dokumentationen förvaras på kontoret

Alla incidenter anmäls till huvudman, Ansvar förskolechef enligt de rutiner som finns.

Ansvarsförhållande

Pedagogerna är ansvariga för att meddela förskolechef som i sin tur anmäler till huvudman, det gäller alla kränkningar eller misstänkta kränkningar.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Vuxna måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse, exempelvis när de leker doktorslekar.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier

En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet pojkar på förskolan. [diskriminering]

När barnen leker på gården berättar Peter för sin förskollärare Gunilla att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Gunilla säger skrattande ”Då kanske vi ska kalla dig för Petra, så att de andra inte tror att du är Fatima”. Hon berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. [trakasserier på grund av kön]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

Sedan ett år tillbaka markerar Erik, 5 år, tydligt att hon helst vill vara flicka och kallas hon och henne. Föräldrarna har gått med på hennes önskemål att bära klänning. En dag är Erik ledsen när pappa kommer till förskolan för att hämta henne. Hon berättar att hon inte fick följa med på utflykt eftersom hon vägrade att ta på sig ett par byxor. Pappa frågar personalen varför Erik skulle byta till byxor och får svaret: ”Det får vara någon mätta med tramset.” Pappan blir också uppmanad att i fortsättningen klä Erik i ”riktiga kläder” eftersom några barn har börjat reta henne för att hon bär klänning. [diskriminering och trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

En förskola med många barn med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn när man tar in nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]

En av förskollärarna uttalar sig negativt om polacker inför barnen. I barngruppen finns det ett polskt barn som tar illa vid sig. [trakasserier]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

Axel går i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens söndagsskola. Hans dagbarnvårdare säger ”Usch, vilket trams! Ska du bli en sådan där bibelfanatiker?” [trakasserier]

Salima blir ledsen eftersom några av de andra barnen brukar skratta åt hennes mamma som bär muslimsk huvudduk när hon kommer och hämtar henne. En av barnskötarna tröstar Salima, men vidtar inga andra åtgärder. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

Anna som har ADHD får inte börja på samma förskola som sin storebror. Kommunen, som tillämpar syskonförtur, tycker i detta fall att Anna ska börja på en annan förskola. Där finns det andra barn med samma diagnos och personalen har därför kunskap om denna. [diskriminering]

David har muskeldystrofi som gör att han går klumpigt och ostadigt och har lätt för att falla. Några av barnen brukar reta David och kallar honom ”Snubbelfot”. Personal har hört att han blir retad, men har inte vidtagit några åtgärder. [trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning

Det har gått bra på förskolan tills James äldre bror kommer på besök. Några av barnen har hört när deras storasyskon i negativa ordalag kallat James bror för bög. Nu får James inte vara med och leka eftersom han har en ”äcklig” storebror. Eftersom en av de vuxna på förskolan hör ordväxlingen utan att reagera känner James att han inte har någon att vända sig till. [trakasserier]

Johanna är ny på förskolan och ska fylla i sitt familjetråd. Hon får en förtryckt mall där mammans och pappans namn ska fyllas i. Hon vill ha ett nytt papper med mamma och mamma, men får till svar att hon kan stryka över pappa och skriva dit ”den andra tantens” namn. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelse som kan vara trakasserier:

Malte är den enda sexåringen som går kvar i förskolan och inte har börjat i förskoleklass. Det är hans föräldrar som valt det. De andra barnen retar honom ofta för det. [trakasserier]